

Protokoll från Östersjökommitténs möte den 20 oktober 2023

kl. 08:45 - 10:00

Deltagare: Louise Adelborg, Wanja Bellander, Kerstin Tufvesson, Ami Flood, Per-Olov Johansson, Sven Rudberg och Guje Axelsson.

Ej närvarande: Affi Stork och Pernilla Sjöswärd (som var guide för dagens gäster Valerie och Mark Wafer från RI Rotary International)

1. Sven hälsade **välkomna**. Guje utsågs till sekreterare.
2. Sven konstaterade att från **förra mötet** utestående punkter fanns med på dagens agenda.
3. **"Allt för sjön"** den 7-10 samt den 14-17 mars **2024**.
  - Guje informerade om att Malin Nordström, vår nya kontaktperson på Älvsjömassan, lovat återkomma med förslag till upplägg och en konkret offert under november månad.
  - Vi hoppas att vi även 2024 kommer att vara en del av ett större område med miljöfokus på samma sätt som 2023. Distriktet har avsatt 15.000 SEK för genomförandet.
4. Rapport från **RYLA Baltic Sea 2023** den 27-31 augusti.
  - Genomförandet finns dokumenterat på distriktets hemsida och kan läsas genom följande länk: <https://www.rotary2370.se/Documents/sv-se/a86713f1-44d2-479f-b724-3d68dbeba1c4/1/> där både partner, sponsorklubbar, de 25 deltagarna, ledarna, programmet, talarna, målen och resultatet (3 inspelade video – en per grupp) finns med.
  - Nästa RYLA blir i Finland den 4-8 augusti 2024 och sker på Tvärminne – Helsingfors universitets forskningsstation, som har ett nära samarbete med Östersjöcentrum vid Stockholms universitet.
5. Rapport från **distriktets Östersjökommitté** samt **besök vid andra klubbar** samt **Nordact**
  - Distriktskommittén och de klubbar som är intresserade av våtmarksprojekt, är inbjudna till Sportfiskarna i Nyköping den 30 november kl. 14, för att få en presentation av hur de arbetar och för att diskutera samarbetsmöjligheter. Guje lovade på fråga från Ami om ordföranden, som var med i Nynäshamn, skulle delta.
  - Sven och Guje hade haft en presentation av "Rädda Östersjön" projektet och BASRAN vid en Rotaract konferens i Köpenhamn den 30 september. Rotaract är Rotary för åldern 18 – 36 år och intresset för projektet och för samverkan genom BASRAN var mycket stort.
  - Sverige har nu tagit över ordförandeskapet för BASRAN (2023-25) efter Polen (2021-23) och dessförinnan Finland (2019-21).
  - All info om BASRAN:s verksamhet – den nya styrelsen, webinarier, action

committees och genomförda RYLA - finns tillgänglig på hemsidan www.basran.eu

- Nästa webinarium, som blir den 23 mars 2024, kommer att handla om trålfisket och ledas av Eva Nisser, som är ordförande i BASRAN:s action committée "The impact of the industrial fishing on the Baltic Sea eco system".

- "Rädda Östersjön" projektet skapar på många sätt "ringar på vattnet". Sven och Guje hade förra fredagen presenterat projektet på Saltsjöbaden RK:s och förra lördagen på vårt granndistrikts (2350 Uppland) distriktskonferens. Imorgon blir det en presentation på vår distriktskonferens. Antalet deltagare uppgår till 77 och 8 stycken är från Värmdö-Skärgård RK (Sven, Wanja, Johan, Ingrid, Pernilla, Per-Ola och Affi).

6. Vattentestväskan.

- Louise informerade om att Lemshaga är mycket positiva och kommer att fortsätta att arbeta med vattentestväskan i undervisningen.

- Louise söker just nu den internationella engelska skolan, som varit väldigt positiva vid möte och kontakter, men som nu är svåra att nå.

- Kommunen hade meddelat att de planerar att besöka skolor med vattentestväskans efter årsskiftet.

- Sven kommer att lämna tillbaka den vattentestväska, som han lånade av kommunen, inför Allt på sjön mässan i Gustavsberg i september.

- Kommunens vattenplan, som fått mycket kritik och som visat sig vara svår att skriva ut, var också uppe under denna punkt. Wanja skulle efter mötet besöka kommunen för att hämta ett exemplar.

7. Projektet "Levande vikar" i Långbroviken på Värmdö.

P-O berättade om att Baltic Waters 2030, som leder forskningsprojektet, hade satt upp affischer om projektet runt viken för att informera om vad som händer och planeras.

De boende runt viken väntar nu på tidpunkten för nästa lokala träff i projektet, som leds av Linda Kumblad. Sven kommer att kontakta Linda för att följa upp.

8. Våtmarker.

- Wanja hade arrangerat en visning av våtmarkerna på Björnö den 11 september, som guidades av Cecilia Wibjörn från Skärgårdsstiftelsen och som var mycket givande. Hon var intresserad av ett samarbete med Rotary och gav oss också namnet på en expert, som heter Sören Eriksson och som kan nås på mobil 070-746 25 88. Vi kan vid kontakt hälsa från Cecilia.

- P-O har kontakter med kyrkan avseende våtmarker på deras ägor.

- Sven nämnde att även stiftet, som också är en stor markägare, kan vara intressant.

- Ami berättade att biskopen kommer till Värmdö för att prata ekoteologi och att detta kan vara ett utmärkt tillfälle att ta upp frågan med honom.

- Kerstin tog upp att Wallenbergarna i Brevik, som också borde vara en intressant kontakt. Alla vara överens om att denna möjlighet borde undersökas. Sven tar kontakt med Jakob Wallenberg.

9. Boken ”50 sätt att rädda Östersjön”.

- Wanja berättade att boken fortfarande kan beställas av Rotary från Max Ström till ett förmånligt pris men att den också nu genom Världsnaturfonden (WWF) går att ladda ned på nätet.
- Togs beslut om att Wanja beställer 50 böcker från Max Ström och också tar reda på när och om den kommer att översättas till engelska.

10. Båtlinjen från Ålstäket.

Sven informerade om sina kontakter. Dessvärre har specifikationen justerats så att dieselbåtar tillåts. Regionen har tecknat kontrakt med ett rederi, som kommer att trafikera med två dieselbåtar, som ger en transporttid på 70 minuter till stan. Ingen bra lösning! Sven följer ärendet!

11. Svampar som renar vatten. Mycomine.

- Wanja hade arrangerat ett besök i gruvan på Resarö den 19 september, som var givande och intressant.
- Mycomine hade då berättat om sina kommande uppdrag på Scania i Södertälje och för Järfälla kommun.
- Diskuterades hur vi kan komma vidare på Värmdö – i Farstaviken men också andra ställen. Beslutades att Sven pratar med Lars-Erik Alvesjö, som deltagit vid besöket och som nämnt att det finns andra intressanta ställen på Värmdö, som man skulle kunna börja med.
- Beslutades också att Guje pratar med Konrad Stralka på Baltic Waters 2030. Han fick vid vårt besök där information om Mycomine och blev intresserad, men nu handlar det om att via honom komma i kontakt med och föra fram budskapet till Ann-Sofie Mattsson (JM:s (John Mattssons dotter) och finansiär av Baltic Waters 2030.

12. Global Grant och District Grant ansökningar för ”Rädda Östersjön”.

- Guje informerade om att vi lagt grunden för att söka Global Grants från Rotary International för våtmarksprojekt och att det nu handlar om att hitta ett första praktikfall.
- En District Grants ansökan har gjorts för Allt för sjön mässan 2024. Distriktet har nu meddelat att man ställer upp med 15.000 SEK för mässan enligt ovan.

13. Prioritering av förslag på nya ”Östersjöföredrag” till våra Rotarymöten.

- Ami har ordnat med att vi fredagen den 17 november får lyssna på ett föredrag om ekoteologi.
- Ami tog nu upp frågan om att ta hand om metangaser och om insatser för miljön och miljöbidrag. Beslutades att hon tar fram förslag till talare i frågorna.
- Wanja tog upp frågan om missbruk av scrubbers (en process som renar avgaser) och även här beslutades att Wanja tar fram förslag till talare. Hon informerade om att hon hade diskuterat frågan med en av deltagarna vid Östersjöcentrums seminarium i Kolskjulet den 28 september.

- Även frågan om utsläpp från jordbruket kom upp och här togs beslut om att Ami tar reda på mer om det goda exemplet i Södertälje och att Wanja försöker att hitta en lämplig föredragshållare genom Per-Ola och Lantmännen.

16. Övriga frågor.

- P-O delade på uppdrag från förra mötet ut tidningen Skärgården till alla och delade också ut en blankett, som beskriver hur man gör för att prenumerera.
- P-O hade dessutom med sig tidningen med och utskrifter av Eva Nissers förnämliga debattartikel i DN i tisdags om trålfiskeförbudet, där beslut den 23-24 oktober skall tas inom EU.

17. Nästa möte.

Beslutades att nästa möte äger rum fredagen den 15 december på sedvanligt sätt efter det ordinarie Rotarymötet.

18. Mötet avslutas.

Sven tackade deltagarna för engagemanget och avslutade mötet.

Vid pennan och tangentbordet,
Guje